

Prima instanță: Jud. Ciocana, mun. Chișinău (jud. D. Mardari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Clima)

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Svetlana Filincova, Oleg Sternioală

Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie împotriva lui xxxxx, Golovei Angela, xxxxx, xxxxx cu privire la evacuarea din apartament,

la cererea reconvențională înaintată de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19, Iorgov Steliana, Iorgov Vitalie cu privire la recunoașterea în calitate de membri a familiei decedatului, recunoașterea dreptului la spațiul locativ și anularea ordinului de repartitie,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Iorgov Vitalie și Iorgov Steliana și casată hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 17 decembrie 2012,

c o n s t a t ă :

La 28 octombrie 2009, Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către xxxxx, Golovei Angela, xxxxx, xxxxx privind evacuarea din apartament.

În motivarea acțiunii au indicat că la 22 octombrie 2009 Consiliul municipal Chișinău, întru executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2008 a eliberat ordinul de repartitie pentru instalarea în apartamentul nr. xxxxx, mun. Chișinău.

Relevă că la instalare au depistat că în acest apartament locuiesc fără vreun temei legal pârâții xxxxx, Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, iar chiriașul principal Dolinschii Piotr, a decedat la 17 martie 2003.

Consideră că pârâții s-au instalat neîntemeiat în apartamentul dat, nu dispun de viză de reședință, prin ce îi aduc atingere dreptului de folosință a reclamanților asupra spațiului locativ, creându-le obstacole în realizarea dreptului de care dispune.

Solicită reclamanții evacuarea pârâților xxxxx, Golovei Angela, xxxxx, xxxxx din apartamentul nr. xxxxx.

Pe parcursul examinării cauzei xxxxx, Golovei Angela, xxxxx a depus cerere reconvențională către Consiliul municipal Chișinău, intervenienți accesorii Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19, Iorgov Steliana, Iorgov Vitalie cu privire la recunoașterea ei și a copiilor xxxxx, xxxxx și xxxxx în calitate de membrii familiei decedatului Dolinschii Sergiu, recunoașterea dreptului la spațiul locativ asupra apartamentului nr. xxxxx, mun. Chișinău și anularea ordinului de repartiție Seria Ci nr. 013226 din 22 octombrie 2009 ca fiind nevalabil și ilegal.

În motivarea cererii reconvenționale au indicat că apartamentul nr. xxxxx, mun. Chișinău a fost acordat chiriașului principal Dolinschii Piotr prin ordinul nr. 01879 din anul 1969, care a decedat la xxxxx. În ordinul respectiv au fost incluși și membrii familiei acestuia și anume soția Dolinschii Maria, decedată la xxxxx, fiul Dolinschii Valentin, plecat din anul 1980 cu traiul în orașul Bender și fiul Dolinschii Serghei, decedat la xxxxx.

Explică că, începând cu anul 1987, Dolinschii Serghei s-a aflat în concubinaj cu pîrîta Golovei Angela, de unde au în comun copiii: xxxxx, xxxxx și xxxxx, aceștia locuind împreună cu chiriașul în locuința dată de la începutul relației de concubinaj și până în prezent. Totodată, împreună cu ei a locuit și xxxx- fiul lui Golovei Angela din altă relație.

Precizează că în anul 2003 după decesul tatălui Dolinschii Piotr, Dolinschii Serghei a fost inclus în cartea de imobil și contul personal al apartamentului nr. xxxxx, mun. Chișinău în calitate de chiriaș principal, unde a locuit și familia sa xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx, persoane cu care a dus o viață comună, achitând serviciile comunale până la xxxxx, când a decedat.

Afirmă că se consideră membri ai familiei chiriașului în calitate de rude de gradul I al acestuia, respectiv invocând dreptul lor la locuință și înlăturarea obstacolelor în folosirea acestuia.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 17 decembrie 2012 a fost respinsă cererea de chemare în judecată a lui Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie, ca fiind neîntemeiată.

A fost admisă acțiunea reconvențională a lui Golovei Angela, și în (interesele minorii xxxxx), xxxxx, xxxxx.

S-a recunoscut nul ordinul de repartiție seria Ci nr. 013226 din 22 octombrie 2009, eliberat de Consiliul municipal Chișinău în baza Deciziei nr. 680-d din 19 octombrie 2009, lui Iorgov Steliana cu dreptul de a se instala în casa xxxxx cu membrii familiei Iorgov Vitalie- soțul, xxxxx, xxxxx, xxxxx –copii.

S-a recunoscut Golovei Angela, (minora xxxxx), xxxxx, xxxxx drept membrii ai familiei defunctului Dolinschii Serghei xxxxx, decedat la xxxxx, cu dreptul asupra spațiului locativ- apartamentul nr. xxxxx.

S-a obligat Consiliul municipal Chișinău de a elibera Angelei Golovei cu membrii familiei xxxxx, xxxxx, xxxxx ordin de repartiție asupra apartamentului nr. xxxxx.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017 a fost admis apelul declarat de Iorgov Vitalie și Iorgov Steliana, casată hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 17 decembrie 2012 și pronunțată o nouă hotărâre prin care: a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională a lui Golovei Angela și în (interesele minorii xxxxx), xxxxx, xxxxx.

A fost admisă cererea de chemare în judecată a lui Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie.

S-a evacuat Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, xxxxx și membrii familiei acestora, inclusiv și minori din apartamentul xxxxx.

S-a încasat de la Golovei Angela în beneficiul Stelianeii Iorgov cheltuielile de judecată legate de achitare a taxei de stat în sumă de 100 lei, la depunerea acțiunii și 75 lei în beneficiul lui Iorgov Vitalie, la depunerea apelului, iar în total suma de 175 lei.

La data de 26 iulie 2017, Golovei Angela, xxxxx și xxxxx au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond din 17 decembrie 2012.

În motivarea cererii de recurs au indicat dezacordul cu decizia Curții de Apel Chișinău, considerând-o ilegală și neîntemeiată din următoarele considerente.

Invocă prevederile art. 55 din Codul cu privire la locuințe, potrivit căruia membri ai familiei chiriașului sunt soțul chiriașului, copiii (inclusiv cei înfiați) atât ai chiriașului, cât și ai oricărui din membrii familiei lui, părinții (părinții adoptivi), care locuiesc împreună cu chiriașul. Alte persoane pot fi considerate membri ai familiei chiriașului, dacă locuiesc permanent împreună cu chiriașul și duc împreună cu dânsul o gospodărie comună. Persoanele întreținute, inapte pentru muncă sunt membri ai familiei chiriașului, dacă locuiesc permanent împreună cu chiriașul. Din aceste prevederi se deduce că copiii minori aflați la întreținerea părinților săi Dolinschii Serghei și Golovei Angela și locuind permanent împreună în apartamentul nr. xxxxx

se considerau membrii familiei lui Dolinschii Serghei chiar și până la emiterea hotărârii privind recunoașterea paternității.

Menționează că decizia Curții de Apel Chișinău este motivată prin faptul că Iorgov Steliana a obținut dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. xxxxx prin privatizare acestuia la 25 noiembrie 2011. Deși aceasta a privatizat apartamentul în care locuiesc persoane străine și care se află în litigiu, fără a avea o decizie de evacuare a acestor persoane și respectiv fără temei legal.

Potrivit art. 432 din Cod de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Consideră că instanța de apel eronat a aplicat prevederile legale în privința dreptului la locuință a xxxxx, xxxxx și xxxxx, fiind emisă o decizie ilegală care încalcă grav drepturile fundamentale al acestora.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 aprilie 2017. Conform materialelor cauzei decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 25 aprilie 2017, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, se reține afirmația recurenților precum că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 25 mai 2017 și consideră recursul declarat la data de 26 iulie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La data de 29 august 2017, în adresa intimaților a fost expediată pentru cunoștință copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 17 iulie 2017, Iorgov Steliana a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil și neîntemeiat.

Alte referințe nu au parvenit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017, recursul declarat de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, a fost considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători

examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx este întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Studiind decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, Colegiul constată că instanța de apel la emiterea deciziei contestate a aplicat eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, concluzia instanței de apel este greșită.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2008 a fost admisă acțiunea lui Steliana Iorgov, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău de a o asigura pe ultima împreună cu membrii familiei cu spațiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislația în vigoare(f.d.7-9, Vol. I).

Întru executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2008, Consiliul municipal Chișinău a eliberat la 22 octombrie 2009 ordinul de repartitie seria Ci nr. 013226, prin care a acordat Stelianeii Iorgov și familiei Iorgov Vitalie, xxxxx, xxxxx, xxxxx dreptul de a se instala în apartamentul nr. xxxxx (f.d.6, Vol. I).

Totodată, s-a stabilit că în cadrul aceleași locuințe, începând cu anul 1987 și până în prezent locuiesc alte cinci persoane și anume: Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx, drept urmare a relației de concubinaj dintre Golovei Angela și

Dolinschii Serghei-chiriașul principal al apartamentului nr. xxxxx, instalat în baza ordinului de repartitie nr. 01879 din anul 1969.

Potrivit art. 50 alin.(2) din Codul cu privire la locuințe, ordinul de repartitie poate fi eliberat numai pentru o încăperea de locuit izolată și liberă.

Conform art. 220 alin.(1) din Codul Civil al Republicii Moldova, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

Art. 51 alin.(1) din Codul cu privire la locuințe, prevede că ordinul de repartitie a încăperii de locuit poate fi declarat nevalabil pe cale judiciară în cazurile când au fost încălcate drepturile altor cetățeni sau organizații la încăperea de locuit indicată în ordinul de repartitie, în cazurile când persoanele cu funcții de răspundere au acționat în mod ilegal la rezolvarea chestiunii acordării încăperii de locuit, precum și în alte cazuri când se încalcă modul și condițiile de acordare a încăperilor de locuit.

Astfel, la caz instanța de fond corect a constatat că la data adoptării dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 680-d din 19 octombrie 2009, prin care a fost dispusă eliberarea ordinului de repartitie Steliane Iorgov pentru domiciliere permanentă în apartamentul nr. xxxxx, locuința dată nu era liberă, aceasta fiind ocupată de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx în baza ordinului de repartitie nr. 01879 din anul 1969, eliberat pe numele chiriașului principal Dolinschii Piotr, ulterior acesta fiind substituit de Dolinschii Serghei- concubinul și respectiv tatăl copiilor sus numiți, membri al familiei acestuia.

Consecvent, se reține că contrar normelor de drept sus citate, persoanele cu funcție de răspundere, prin încălcarea dreptului la spațiul locativ al Angelei Golovei, xxxxx, xxxxx, a eliberat ordinul de repartitie seria Ci nr. 013226 din 22 octombrie 2009, care a fost emis în baza unui act juridic unilateral nul- dispoziția nr. 680-d din 19 octombrie 2009, fapt pentru care prima instanță întemeiat a dispus anularea acestuia.

Or, Colegiul menționează că instanța de judecată nu contestă dreptul reclamantei Iorgov Steliana de a fi asigurată cu spațiu locativ, doar că acesta trebuie realizat în strictă concordanță cu prevederile legale în domeniu, fără a periclita sau aduce atingere prin careva impedimente în exercitarea drepturilor altor persoane, în speță Angelei Golovei, xxxxx, xxxxx, xxxxx.

Referitor la cerința Angelei Golovei, xxxxx, xxxxx, xxxxx cu privire la constatarea acestora în calitate de membri ai familiei decedatului Dolinschii Serghei xxxxx, instanța de fond just a ajuns la concluzia temeiniciei acesteia.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 09 februarie 2012 a fost stabilit faptul paternității lui Dolinschii Serghei xxxxx în privința copiilor: xxxxx, xxxxx și xxxxx.

Or, art. 123 alin.(2) din Cod de Procedură Civilă, prevede că faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în

instanța de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Concomitent, în conformitate cu prevederile art. 55 din Codul cu privire la locuințe, membrii chiriașului sunt soțul chiriașului, copiii (inclusiv cei înfiați) atât ai chiriașului, cât și oricărui din membrii familiei lui, părinții (părinții adoptivi), care locuiesc împreună cu chiriașul. Alte persoane pot fi considerate membri ai familiei chiriașului, dacă locuiesc permanent împreună cu chiriașul și duc împreună cu dânsul o gospodărie comună.

Potrivit art. 56 din Codul cu privire la locuințe, membrii familiei chiriașului care locuiesc cu dânsul, se bucură la fel ca și chiriașul de toate drepturile și le revin și obligațiile ce decurg din contractul de închiriere a locuinței.

Art. 57 alin.(1) din Codul cu privire la locuințe, prevede că pentru instalarea copiilor minori la părinți nu este nevoie de consimțământul membrilor familiei.

În alin.(2) al aceluiași articol se indică că, persoanele, care sau instalat într-o încăpere de locuit în conformitate cu prezentul articol, capătă dreptul de a se folosi de această locuință la fel ca și celelalte persoane, care domiciliază acolo dacă în timpul instalării n-a fost o altă înțelegere între acești cetățeni, chiriaș și membrii familiei lui, care locuiesc împreună cu dânsul.

Mai mult ca atât, potrivit art. 316 alin.(1) și (2), proprietatea este în condițiile legii inviolabilă. Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit de a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire.

Prin urmare, concluzia instanței de apel precum că apartamentul litigios a fost ocupat abuziv de către reclamantii Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, xxxxx și xxxxx, fără a deține careva temeieri legitime de instalare, este eronată.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată.

Din considerente menționate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Ciocana, municipiul Chișinău din 17 decembrie 2012 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iorgov Steliana și Iorgov Vitalie împotriva lui xxxxx, Golovei Angela, xxxxx, xxxxx cu privire la evacuarea din apartament și cererea reconvențională înaintată de Golovei Angela, xxxxx, xxxxx împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 19, Iorgov Steliana, Iorgov Vitalie cu privire la recunoașterea dreptului la spațiul locativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu